

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve: Mészhegy – Nyerges-tető	
Utoljára módosítva: 2014-01-29 14:35:21	
Megye: Heves	Községhatár: Eger
A terület kiterjedése: 146.6414 hektár	Védetté nyilvánítás év: 1995
GPS koordináták: EOV: E 753597 N 285520	
Felmérést végző személy(ek) neve: Kalmár Zsuzsanna	
E-mail címe(k): kalmaar.zsuzsanna@gmail.com	

<p>A terület megközelíthetőségének leírása (pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):</p> <p>A terület megközelíthető az ostorosi 2503-as és noszvaji 2504-es számú utakat összekötő aszfaltút felől személygépkocsival. Parkolni a Nyerges-tető alatti szőlők szélén lehet. Ha az összekötő útról (Noszvaji irányból) letérünk a makadám útra és északi oldaláról megkerüljük a hegyet, a Mész-hegy keleti oldalában a szőlők között felhajthatunk a Mész-hegy tetejére. A magánutat lezáró sorompó általában nyitva van. A védett területen található kaptárkövekhez (mind a Mész-hegyi, mind a Nyerges-tetői csoporthoz) a sárga háromszög jelzéseket követve juthatunk el. Az egri Szarvas térről induló sárga sáv turistajelzésen gyalogosan is ki lehet jutni. A túrázókat a Kaptárkő Egyesület által állított információs táblák (2 db) tájékoztatják a terület értékeiről (főleg a kaptárkövek jelentőségét kiemelve).</p>
<p>Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter): megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):</p> <p>Az eredeti vegetációt erdőssztyepp-erdők és sztyepprétek váltakozása alkothatta, melynek szigetszerű foltjai maradtak fenn a területen. A Mész-hegy nyugati lejtőjén xerotherm molyhos tölgyes szép állománya található. A lombszintet kocsánytalan és molyhos tölgy (<i>Quercus petraea</i>, <i>Q. pubescens</i>) alkotja, a nyíltabb, sziklás helyeken különféle berkenyefajok találhatók. Lejtőssztyepp vegetációt kisebb foltokban találunk, ezek egy része másodlagos, régebben felhagyott szőlők helyén jöttek létre. A védett állatok között több melegkedvelő, szárazságtűrő holomediterrán és szubmediterrán fajt találunk. A védett terület DK-i sarkában kisebb mocsárrét található, a TT itt érintkezik a szomszédos Csátés-völgy, Ostorosi völgy TT vel. A terület gazdag kultúr- és gazdálkodástörténeti értékekben is, 3 kaptárkő-csoport, és több tucat tufába vágott pince, ún. bújó található itt. Nagy területet akác borít. A lágyszárú adventív fajok közül az aranyvessző expanziója jelenti a legnagyobb problémát.</p>
<p>2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE</p>
<p>2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen</p> <p>Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:</p>

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

70 % Erdő

8 % Gyep

4 % Cserjés

1 % Vizes terület

17 % Egyéb

szőlőültetvény

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

H4 – Féliszáraz irtásrétek, száraz magaskórósok és erdőssztyeprétek H5a – Köttöt talajú sztyeprétek L1 - Mész- és melegkedvelő tölgyesek L2a – Cseres-kocsánytalan tölgyesek L4b – Nyílt mészkérülő tölgyesek D34 - Mocsárrétek S1 - Ültetett akácok OC - Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepék és magaskórósok OD - Lágyszárú özönfajok állományai OG – Taposott gyomnövényzet és ruderális iszapnövényzet T8 - Kisüzemi szőlők és gyümölcsösök M8 – Száraz-féliszáraz erdő- és cserjés szegélyek

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás, Erdészeti tevékenység

Egyéb típus: Kisüzemi szőlőtermesztés

Jellemzőik, intenzitás: Véghasználat (tarvágás) a Mész hegy nyugati oldalában a kaptárkövekhez vezető út mellett, a nyugati oldal alatt a völgytalpi részen (Mész-völgy) és a Nyerges északi oldalában. A területeken főleg akácot vágtak ki, sarjrol való felújulása már megfigyelhető. A Mész-hegy tetején levő tarackbúza (*Agropyron repens*) dominálta félszáraz gyepet évente egyszer kaszálják.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Bemutató,

Egyéb típus: Szemégyűjtés (Kaptárkő Természetvédelmi Egyesület)

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Sok

Selyemkóró: Kevés

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Sok

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Kevés

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): ligeti seprence (*Stenactis annua* subsp. *strigosa*) - kevés, süntök (*Echinocystis lobata*) - kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Patakparti fás- és lágyszárú növények társulásai (Novaji-patak völgye)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Helyi jelentőségű természetvédelmi területtel érintkezik (Ostoros: Csátés-völgy, Ostorosi völgy TT)

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 2

Állapotuk: Jó

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 3 db

Vadetető: 0 db

Szóró: 3 db

Egyéb (név és db):

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

Allium sphaerocephalon L. - bunkós hagyma 777 egyed Centaurea scabiosa L. subsp. sadleriana (JANKA) ASCH. et GRAEBN. - Sadler-imola 50 egyed Cytisus albus (HACQ.) ROTHM. - fehér zanót 22 egyed Doronicum hungaricum (SADLER) RCHB. - magyar zergevirág 939 egyed Dryopteris carthusiana (VILL.) H.P. FUCHS - szálkás pajzsika 8 egyed Echium russicum J.F. Gmel. - piros kígyószisz 1 egyed Inula oculus-christi L. - selymes peremizs 200 egyed Iris variegata L. - tarka nőszirm 18 polikormon Linum flavum L. - sárga len 4 egyed Minuartia frutescens (KIT.) TUZSON - magyar kőhúr 721 egyed Orchis morio L. - agár kosbor 150 egyed Platanthera bifolia (L.) Rchb. - kétlevelű sarkvirág 7 egyed Poa scabra A. KERN. - magyar perje 130 egyed Polygala major JACQ. - nagy pacsirtafű 2 egyed Pulsatilla grandis WENDER. - leánykörtörcsin 52 egyed Pulsatilla pratensis subsp. nigricans - fekete körtörcsin 16 egyed Sorbus aria (L.) CRANTZ - lisztes berkenye 31 egyed Sorbus danubialis (JÁV.) KÁRPÁTI - dunai berkenye 123 egyed Sorbus domestica L. - kerti berkenye 2 egyed Sorbus graeca (SPACH) KOTSCHY - déli berkenye 2 egyed Sorbus thaiszii (SOÓ) KÁRPÁTI - Thaisz-berkenye 144 egyed Stipa dasyphylla (CZERN. EX LINDEM.) TRAUTV. - bozontos árvalányhaj 500 m² Stipa tirsia STEVEN EM ČELAK. - hosszúlevelű árvalányhaj 150 m² Thlaspi jankae KERN. - Janka-tarsóka 35 egyed

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Carabus coriaceus - bőrfutrinka *r Lucanus cervus - nagy szarvasbogár *f Calopteryx virgo - kisasszony szitakötő *r Coenagrion ornatum - díszes légivadász *r Libellula depressa - laposhasú acsa *f Apatura ilia - kis színjátzólepke *f Boloria selene - fakó gyöngyházlepke *r Gonepteryx rhamni - citromlepke *f Inachis io - nappali pávaszem *k Iphiclides podalirius - kardos pillangó *k Libythea celtis - csőröslepke *f Lycaena alciphron - ibolyás tűzlepke *r Lycaena dispar - nagy tűzlepke *r Maculinea arion - nagyfoltú boglárka *r Neptis sappho - kis

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

fehérsávoslepke *f *Nymphalis antiopa* – gyászlepke *r *Nymphalis polychloros* - nagy rókalepke
*f *Papilio machaon* - fecskéfarkú pillangó *k *Plebejus idas* - északi boglárka *r *Polygonia*
c-album - c-betűs lepke *k *Vanessa atalanta* - atalanta lepke *f *Bufo bufo* - barna varangy *f
Hyla arborea - zöld levelibéka *f *Rana dalmatina* - erdei béka *f *Anguis colchica* - kékpettyes
lábatlan gyík *r *Coronella austriaca* - rézsikló *f *Elaphe longissima* - erdei sikló *r *Lacerta agilis*
- fűрге gyík *k *Lacerta viridis* - zöld gyík *k *Natrix natrix* - vízisikló *r *Accipiter gentilis* – héja
1-2 pár *Aegithalos caudatus* - őszapó 10-15 pár *Anthus trivialis* - erdei pityer 10-15 pár *Buteo*
buteo - egerészölyv 2-3 pár *Caprimulgus europaeus* - európai lappantyú 1-3 pár *Carduelis*
cannabina - kenderike 10-12 pár *Carduelis carduelis* - tengelic 8-10 pár *Carduelis chloris* -
zöldike 8-10 pár *Certhia brachydactyla* - rövidkarmú fakusz 5-10 pár *Certhia familiaris* – hegyi
fakusz 3-5 pár *Coccothraustes coccothraustes* – meggyvágó 15-20 pár *Corvus corax* - holló 1-2
pár *Cuculus canorus* – kakukk 10-15 pár *Dendrocopos major* - nagy fakopáncs 20-30 pár
Dendrocopos minor - kis fakopáncs 8-10 pár *Dendrocopos medius* – közép fakopáncs 3-5 pár
Dryocopus martius - fekete harkály 5-7 pár *Emberiza citrinella* – citromsármány 10-15 pár
Erithacus rubecula - vörösbegy 20-30 pár *Ficedula albicollis* - örvös légykapó 5-8 pár *Fringilla*
coelebs - erdei pinty 20-30 pár *Jynx torquilla* – nyaktekeres 10-12 pár *Lanius collurio* -
tövisszúró gébics 8-10 pár *Luscinia megarhynchos* – fülemüle 10-15 pár *Miliaria calandra* –
sordély 8-10 pár *Motacilla alba* – barázdabillegető 2-3 pár *Muscicapa striata* - szürke légykapó
5-7 pár *Oriolus oriolus* – sárgarigó 8-10 pár *Parus caeruleus* - kék cinege 8-10 pár *Parus major* -
széncinege 20-30 pár *Parus palustris* - barátcinege 5-8 pár *Passer montanus* - mezei veréb 15-20
pár *Pernis apivorus* - darázsölyv 1 pár *Phoenicurus ochruros* - házi rozsdafarkú 1-2 pár
Phylloscopus collybita - csilpcsalp füzike 15-20 pár *Phylloscopus trochilus* - fitiszfüzike 0-1 pár
Phylloscopus sibilatrix – sisegő füzike 3-5 pár *Picus viridis* - zöld küllő 8-10 pár *Picus canus* –
hamvas küllő 1-3 pár *Saxicola rubetra* - rozsdás csuk 2-3 pár *Saxicola torquata* - cigánycsuk 5-8
pár *Serinus serinus* - csicsörke 3-5 pár *Sitta europaea* - csuszka 12-15 pár *Sylvia atricapilla* –
barátposzáta 20-25 pár *Sylvia communis* - mezei poszáta 10-15 pár *Sylvia curruca* – kis poszáta
8-10 pár *Sylvia nisoria* - karvalyposzáta 3-5 pár *Turdus merula* - feketerigó 20-30 pár *Turdus*
philomelos - énekes rigó 20-30 pár *Upupa epops* – búbosbanka 1-2 pár *Acrocephalus palustris* -
énekes nádiposzáta 8-10 pár *Locustella fluviatilis* - berki tücsökmadár 2-3pár *Locustella naevia* -
réti tücsökmadár 3-5pár *Circus aeruginosus* - barna rétihéja 0-1pár *Streptopelia turtur* - vadgerle
5-8 pár *Columba oenas* - kék galamb 3-5 pár *Coturnix coturnix* - fűrj 2-3 pár *Strix aluco* -
macskabagoly 2-3 pár *Asio otus* - erdei fülesbagoly 1 pár *Erinaceus concolor* - keleti sünn *k *Glis*
glis - nagy pele *f *Mustela nivalis* - menyét *f *Rhinolophus hipposideros* - kis patkósdenevér *r
Sciurus vulgaris - mókusz *k *Sorex araneus* - erdei cickány *k *Talpa europaea* - vakond *k
*GYAKORISÁG: az adott élőhelyen közönséges (k), frekvenciált (f), ritka (r)

5. Egyéb észrevétel